

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos

Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények, úgy a hirdetménynek és előfizetési pénzek a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadó hivatal: Kézdi-Vásárhelytől a Turóczy László könyvkereskedésében hová hirdetménynek s előfizetési pénzek szintén küldhetők.

Politikai szemle.

A költségvetési törvény tárgyalása kerek 4 hónapi meddő vita után befejeztetett s ama áldatlan küzdelemnek, melyet az ellenzék ezen idő alatt kifejtett, egy alantas színvonalon álló gyerkőcz esiny adta meg a koronát. A milyen nagy port vert fel a költségvetési törvény, épen olyan simán folyt le a székely vasutak iránt tett előterjesztés. Igazán örömiünkre szolgálhat, hogy egyetlen ellenvetés nélkül ment át ezen fontos kérdés. Ezzel a magyar országgyűlés egyidőre pihenni tért s most már a közfigyelem ismét az urak háza felé fordult, mely a napokban megkezdia szabad vallás gyakorlatról és a zsidó vallás reczepeziójáról szóló még hátralevő egyházipolitikai törvények tárgyalását. Ezuttal, úgy látszik, a főrendek nem fognak olyan merev ellentállást kifejteni, a két törvényt meg fogják szavazni, s ezzel a nagy egyházipolitikai reform, melynek keresztül vitelénél egy kormány megbukott, egy politikai párt ketté szakadt és egy másik új párt alakult, — még is diadalt aratott. Az 5 egyházipoli-

tikai törvény tehát nemsokára életbe lép, de ez koránt sem jelent békét és a megváltozhatatlanban való megnyugvást, mert az ecclesia militans új harcra készül. Az egész országban megindult a szervezkedési munkálat, keresik a párthiveket s keresik a központokat, honnan az agitációt megindítani lehessen. Szentesített törvények ellen tüntetni nem szabad, de azért a néppárt a törvények revisióját véve fel programjába, még is csak ezt cselekszi. Olyan ezen párt programja, mint a festett arczu utezai leány, czifrán kiöltözködve, arczát kendőzve kínálja magát: sok szép dolgot ígér, de a valódi cél mégis csak az egyházipolitikai törvények megromlása. És a legveszélyesebb az, hogy épen a kevesebb értelmiséggel bíró alsóbb néposztályra apellál, melyet könnyebben lehet fanatizálni s kész eszközzé idomítani. Hogy aztán ez hova fog vezetni s a csalfa ígéretekkel felizgatott misera plebs vajjon megmarad-e a politikai küzdelmeknél megengedett határok között, vagy talán a szocziáldemokrata eszmék szolgálatába

lép, ezzel a vezető főurak és papok mitsem törődnek.

Ha aztán bekövetkezik az, mitől jogosan lehet tartani, hogy felgyul a vallási fanatizmus lángja s felekezetek felekezetekkel harcra kelnek, s a felbujtott tömeg a tőke ellen hadat indít s megtámadja a személy és vagyonbiztonságot, vagy antiszemita hecceket rendez, a kezdeményező főurak majd elmennek külföldi kéjutazásra, a főtisztelendő és méltóságos főpapok pedig bevonulnak a papi rezidenciákba s vigasztalják magukat azzal, hogy a mit tettek, azt a szent vallás érdekében cselekedték. Ezek az urak most nem tudják meggondolni, hogy a történelem tanúsága szerint valahányszor a nép szenvedélye lángra gyult, az első áldozatok mindig a főurak és papok valának. Jó volna ezeket a rajongás paroxysmusában is el nem feledni. O.

A kézdívásárhelyi és vidéki Rudolf-kórház igazgatósági jelentése az 1894. évről.

Irta: Dobay János.
(Folytatás.)

Az első 10 esztendő eseményeiről beszélve, a legmélyebb hódolat hangján kell megemlékeznem a legmag-

sabb királyi kegyelemről, mely intézetünk iránt háromféle alakban nyilatkozott meg és pedig a XII. sorsjátékra adott királyi kézjeggy s boldogult Rudolf trónörökös nevének viselésére adott engedély és ő felsége által a kórház alap javára adott 500 frt által. Halánk és hódolatunk dicső királyunknak!

Mély hálával kell megemlékeznünk a magas kormány támogatásáról is, mely az elmúlt 10 év alatt többféle alakban nyilvánult. A kormány jóindulatából kaptuk a Bujánovics Koppi Mária-féle 1000 frtos és a gr. Karáesonyi-féle 1050 frtos alapítványokat. Ezeken kívül a honvédelmi kormány szerződésileg biztosította intézetünket, hogy a beteg honvédeket kórházunkban gyógykezelte. Ugyanilyen szerződés jött létre a csendőrség és pénzügyőrök részére is. Az ezek után pontosan befolyt gyógydíjak képezték évek során intézetünk legbiztosabb jövedelmi forrását.

Nem lenne a kép teljes, ha e helyen nem méltatnám Háromszékvármegye nagylelkű adományait is. Törvényhatóságunk a körorvosi illetményekből évenként 183 frt 82 krral járult alapvagyonunk gyarapításához. Ezen összeg, mint Háromszékvármegye alapítványa, évről-évre tőkésített, múlt év, vagyis az első évtized végén 1370 frt 43 krt tett ki. Szavazunk, tisztelt közgyűlés, Háromszékvármegye törvényhatóságának meleg köszönetet az elmúlt 10 év alatt tapasztalt jókért!

A nagyobb alapítók sorában szerepel a mi nemes elnök-bárónőnk 179.257 frtos s nagyérdemű kórházi

TÁRCZA.

Morzsák az altorjai szerrum-bálból.

— Összeszedte: Jágó. —

A szülők réme, az ártatlan kisdédek gyilkosa, a diptheritis, elvesztotta ijesztő jellegét.

Hatalma megtörve, tehetetlenül hever a tudomány lábai előtt.

A gyilkos magánál egy hatalmasabb gyilkosra talált. A hol megjelennik gyilkolni, nyomában ott van az ő hóhéja az „Antidoxin.” Nincs menekvés, pusztulnia kell, a tudomány ez újabb vívmánya előtt.

A kétségbeesést a biztató remény váltja fel, s a beteg ágyánál virrasztó édes anyának erőt ad a tudat, — hogy a mentőangyal nemsokára itt van; s ez kitartásra buzdítja, mert hallja a fáradhatatlanul kutató tudomány örömhangját; Eureka! Feltaláltam.

Óh, hány szép reményt tépett halomra ez ideig a halál ezen irtó anygala, a palótától a kunyhóig, míg

gátot lehetett vetni garázdálkodásának. Az orvosi tudomány s az orvos önfeláldozása daczára is, legtöbb esetben tehetetlenül állott vele szemben.

Csak az egyhangu rendelet:

„A betegnek nem szabad aludnia, folyton jeges borogatás, 2 óránként ecsetelni, $\frac{1}{4}$ óránként gargarizálni. Majd később még eljörök s kitisztítom a torkot, tán sikerül megmenteni, még nem olyan nagy a baj, méltóztat nyugodt lenni... és így tovább.

Az orvos elmegy, az anya ott marad őrlítő fájdalommal.

Ne aludj lelkem, nézd apa mit hozott; a gyermek bágyadtan veti fel szempilláit, mind hiába! A halál demona erősebb az édes anyai szeretet óvó szavánál.

Látod, mamám mond szép mesét, csak ne aludj. Így megy ez nap-és éjhozzát. A gyilkos gyönyörködik áldozata vergődésén, s neveit az édes anyai önfeláldozás fáradhatatlan munkáját, míg végre... Consumatum est.

Egy kis hanttal több az örök béke honába. Egy szép reménnyel kevesebb a szülői kebelben.

El e sötét képpel, menjünk vigadni a gyilkos torára.

* * *

A serum diptheriticum ma még túl magas áránál fogva a szegény néposztály által nem igen szerezhető meg. Ez okból pendült meg az eszme, hogy egy alap teremessék, melyből a szer beszerezve, szükség esetén a szegényebb sorsuak is részesülhessenek segélyben. Ezért lett rendezve a serum bál. Nyílt cél volt. A rendezőség neve kezeskedik erről s kizár minden más kombinációt. Könyörületesség a jelszó, segíteni ember-társainkon. Mi cél vezette azt, kia politikát ide is beherezolta? Vagy igaz az, hogy a kinek nem fáj, annak nem jaj! De hátha mégis fáj, mégis jaj — az anyának!

* * *

Torja hajdan híres volt a 99 leányáról, bál nem eshetett ezek nélkül sikerrel se a város, se a vidéken.

Ha sikert akart elérni minden tekintetben, úgy a 99-ek kegyét kellett előbb megnyerni.

Szépség, szoliditás, jóságokról isme-

retesek voltak. A rántásos kanalat és vasalót ép oly művésziileg kezelték, mint a gitárt (ma ezimbalmat), nem is maradt egy is pártába, mind elkelt, a hogy arra való lett. Az apai kiadást hamar felváltotta a férj kiadása. A 80-as évek végén teljesen elapadt számok.

Ma már az új gárda brilliroz, de a 99-es számot nem éri el. — Ezek is minden tekintetben versenyeznek elődeik minden jó tulajdonával, de néposztály bált egymagokra nem bírnak összehozni. Kölesön kell kérjenek hol a régi gárdától, hol a vidék vagy várostól.

Egy ilyen összetett erő képezte a serum-bál elitjét a múlt hó 23-án is, mely hogy minden tekintetben sikerült, arról a fényes eredmény tanuskodik.

A rendezőség mindent elkövetett a vidéki és városról odarúgult vendégek kényelmére. A szokásos kredencz egy külön helyiségbe volt berendezve, a hová fedett helyen lehetett, minden hűlés veszélye nélkül, eljutni.

A távolról jött vendégek kényel-

főorvosunk dr. Sinkovics Ignác ur 1230 ftos alapítványa. — Minthogy a személyekről ezen jelentésem rendben bővebben meg fogok emlékezni, itt csupán magukról a nagylelkű cselekedetéről kívántam megemlíteni.

Meg kell azt is említenem, hogy az elmúlt 10 év alatt három nagyobb adomány 1580 ft értékben, 74 alapítvány 7820 ft 77 kr., 34. így felszerelési alapítvány 1092 ft értékben folyt be intézetünk pénztárába.

És a mily fényesnek mondható az anyagi haladás, ép oly nagysikerű az erkölcsi siker. Intézetünk, mely csekély apparatussal s mérsékelt reményekkel kezdette meg pályafutását, lassankint megnyerte a közönség bizalmát. Vagyonilag megismosodva, évről-évre mind nagyobb dimenziókban kezdte gyakorolni emberbaráti misszióját, jó hírre évről-évre mind szélesebb körben elterjedt s így kórházunk lassankint egy hatalmas közegészségügyi tényezővé nőtte ki magát. — Az a folytonosan emelkedő számsorozat, melyet 10 évi betegforgalmunk feltüntet, számokban kifejezett bizonyossága intézetünk folyton növekvő népszerűségének.

Hogy tehát a számok beszéljenek, kijelenthetem, hogy 1885-ben, azaz kórházunk fennállásának legelső évében 159 betegünk volt 3566 ápolási nappal, míg múlt évben 417 beteget vettünk fel, ápolási nappal. S hogy még több betegünk nem volt, annak oka azon körülményben rejlett, hogy nem volt helyünk több beteg számára. Intézetünk fennállása óta 2863-an részesültek gyógykezelésben.

(Folytatás következik.)

Vidéki levél.

(Folytatás.)

Elhangzott a „mehet!”, egy rekettes fütyű hallatszott s a következő pillanatban fejem utitársamával közvetlen érintkezésbe jött. Én a jégpánczéllal fedett ablak mellett foglaltam helyet, a melyen (t. i. az ablakon és nem a helyen) huhukolva sikerült egy kis részt engesztetni. Ezen át gyönyörködve és dideregve néztem a szél által korbácsolt hó féktelen száguldását s a mozdony

vastag, fekete füstjét, mely folyton változó, fantasztikus alakokat mutatott. Néha úgy tetszett, mintha vonatunk állana és csupán a füst és hó rohanna el mellettünk.

Boleuván ezek nézésébe, utitársaimat vettem szemle alá. Voltunk elegendő, minikét nomból vegyesen. Az én „bilétes alyafim” — ki az árvaszékhez szándékozott, — árván, magánosan ült székén; állat pálcájára kampóján pihentetve, nyilván azon gondolkodott: honnan tudhatta meg az a jegy-áruló ur, hogy ő most utazik először? Néha-néha gyanakvó pillantásokat röptetett felém. Megszántam szegényt és felvilágosítottam, mikép azért olesőbb a mi jegyünk, mert nem oda utazunk, hová ő, hanem közelébb. Hálásan vette és alázatosan megköszönte felvilágosításomat.

Egy tisztelt utitársunk, azon éji élményeit beszélte el hálás környezetének, tivornyától rekedt hangon és oly kitételekkel, melyekből biztosan lehetett következtetni eddigi életére; a mely pedig úgy 60—65 évre terjedhet. Mint kinyilvánította, most sem mene haza. I. . . falvára, ha pénze teljesen el nem fogyott volna. Valóban nincs undorítóbb valami, mint egy ilyen vő. . . . ez. kérése! Én részemről igen örültem, midőn az i. . . állomásra beérkezve, eltávozni láttam. De — oh fátum! — korai volt örömem, mert a még mindig mámoros fővel levő „donzsán” a kijárási helyett a 00 rekeszbe jutott, a honnan a vonat megindulása után vezette vissza a kalauzt, s minthogy pedig a jegye érvényét veszítette, 50 krt követelt tőle. Hajlandó is volt a kívánt összeget lefizetni; de azon egyszerű okból, mert pénze nem volt: nem fizetett. Egy hálás hallgatója — kisegítendő a hínárból — egy tíz forintot vett elő, melynek elváltására midnyaján fel lettünk hívva. „Nincs apró pénzem” — volt az általános felelet. — Azon buzgóság, melyet kalauzunk a „tíz” elváltatása érdekében kifejtett, valóban meglepett. Hiába! a pénznek varázshatalma van! Megvallom, ohajtottam: vajha ne tudná elváltatni, mert haragudtam, hogy oly rossz helyre kalauzolt. Végre sok utánjá-

rás után sugárzó arczeccal tért vissza: sikerült a pénz felváltása. . . .

Eszembe jut e helyen az én múlt évi esetem. Hát az úgy történt: „Kedvem szotytyant” menni „világ-próbálni.” A váróteremben vagyunk; — megkezdődik a „jegyváltás”; köreket két jegyet Brassóig, letéve az érte járó 4 ftot; — a jegyeket zsebre vágom. Utazunk. Jön a kalauz, elkéri a jegyeket és átlukasztás után visszadja; az egyiket utitársamnak adom, a magamét ismét elteszem. Haladunk, haladunk. Már elhagytunk pár kisebb állomást, midőn ismét jön a kalauz és kéri a jegyeket. Utitársam átadja a magáét, én is előveszem az enyémet és rápillantok, de gyorsan visszacsuszítom zsembembe. „Tyűh! nem jó ezt mutogatni, mert könnyen baj lehet!” — Nemde, — tisztelt szerkesztő ur — nem találja el, miért nem volt tanácsos „figtatni” a jegyemet? Megmondom tehát, azért, mert 2 forintos Brassóig szóló jegy helyett — bizonyára tévedésből — 22 kros Kovásznáig érvényes jegyet kaptam. — Ehhez hasonlóan járt ez alkalommal egy igen kedves barátom is, (ki a szerkesztő urnak hasonló kedves rokona: F.) annyi különbséggel, hogy ő Brassóban kapott egy közeli állomásig szóló jegyet s midőn méltatlankodván, a kalauzhoz fordult jogorvoslatért: ez tényleirást vett fel s a hátra levő utra eső összeg kétszeresét követelte, mit kénytelen volt barátom — lefizetni. A fizetésről elismervényt kapott. —

(Folytatni fogjuk.)

Alsó Csernáton, márcz. 17.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Alsó-Csernáton község lakossága évről-évre mind nagyobb lelkesedéssel és folytonosan fokozódó érdeklődéssel tartja meg 1848. márczius 15-ének évforduló ünnepét.

Ezen ünnepélyek kezdeményezője Bodor Géza ref. lelkész volt s mind-ezideig ő azoknak rendezője és éltere lelke. Az ő fáradságát nem ismerő ügyes rendezői talentumának köszönhetjük azt, hogy ezen hazafias ünnepélyeken most már az egész község

lakossága részt vesz s rendesen szép anyagi haszon is származik belőle.

Különben már általános azon vélemény, hogy ha Bodor Géza valamit kezdeményez, annak sikerülni kell.

A folyó évi márczius 15-iki ünnepély annyira nagyszerű volt, hogy kötelességemnek érzem a „Székelyföld” olvasót arról értesíteni.

Délután 10 órakor taraczkölvések jelzésére az iskolák növendékei, a dalegyet vezetése alatt és az ifjúság esztalokozásával, zászlók lobogtatása mellett vonultak végig a község utcáin a ref. papilak udvarára. Közébe a zenekarok indulókat játsztak; a férfi dalkar „Honfiak vigyázatok!”, a vegyes dalkar „Kossuth Lajos azt üzené” éneklésével emelték a fölvonulás nagyszerűségét.

Lélekemelő jelenet volt az, midőn az óriás menet az ünnepély helyszínére megérkezett, hol már nagy közönség várakozott.

A papi-lakon a 100 tagra kiegészített vegyes dalkar előadta a „Himnusz”-t, „Szózat”-ot és a „Kossuth nótá”-t. György Albert tanító és dalegyetli karnagy elszavalta a „Talpra magyar”-t; Bodor Géza ref. lelkész általános lelkesedéssel fogadott hazafias érzelmű alkalmi beszédet tartott. Végül Vilma, a műkedvelői társaság egyik jeles tagja alkalmi költeményt szavalt. A nappali ünnepélyt a férfi dalkar „Hunyadi induló”-ja zárta be.

Este az alszegi községi iskolában a férfi dalkar Merty „Kossuth-induló”-jával nyitotta meg a műsort. A vegyes kar a „Vig dalra fel!” és „Himnusz” hazafias dalok előadásával oly tetszést nyert, hogy a közönség tombolva ujjazott. Fekete András alkalmi foltovasát tartott; Csiki Mari verset szavalt.

A műsor utolsó pontjára igazán el lehet mondani, hogy a „vég kotonázza a munkát”, mert a jó vezetés alatt álló műkedvelői társaság oly ügyesen és annyira egybevágyó élénkséggel adta elő a „Kukliné prédikációk” című vigjátékot, hogy bárhol tetszést arattak volna vele. A szereplők közül különösen ki kell emelnem Czirmay Józsefet és Vég Vilmat, kik úgy most, mint minden előadás alkalmával, feladatukat kitünően oldották meg.

Előadás után táncszünet volt, mely vig kedvvel és gyönyörű szép rendben folyt le s világos reggelig tartott.

A kik ezen estélyről elmaradtak, azok igazán sajnálkozhatnak, mert olyan élvezetből fosztották meg magukat, minőre falu-helyen ritkán van kilátás.

Végül nem hagyhatom szó nélkül azt, hogy némely szomszédfalusi vérmes hazafiak, persze ellenzéki alapos-sággal, nem szégyenlik községünk lakosságáról úgy beszélni, miszerint az annyira mameluk, hogy a hazafias mozgalmaktól távol tartja magát.

Ezen állításnak ama bizonyos ellenzéki hazafiaktól már rég megszokott alaptalanságát legesattanosabban bizonyítják a márczius 15-iki ünnepélyek megtartása és a Kossuth-gyász idejében történt események.

Akár az egyik, akár a másik esetet vegyük figyelembe a véres száju „balpáros” hősök: meg kell hogy szégyeljük magukat, mert át kell látniok azt, hogy a míg ők csak ordítanak és a népet bolondítják — a haza nevében, addig mi cselekszünk a hazáért!

Fekete András.

mes szállással s párját ritkító vendégszeretettel lettek fogadva az ottani intelligencia által, már maga a fogadtatás ünnep számba ment.

A báltermek tömve voltak a helyi, városi és vidéki intelligencia szépségeivel, kik ha nem is tulságba vitt fényűzéssel — dicsőretükre legyen mondva — de annál izlésebben voltak öltözve. A régi gárda kisasszonyai — ma már asszonyai — ma is pompáztak szépségökkel, úgy hogy sokat össze lehetett volna tévesztetni az új gárda szépeivel, ha véletlen egy-egy kis angyal nem fogózkodik hozzájuk s nem halljuk a piezinyke száját megszólalni: Mama lelkem, egy kis süteményt.

Nem is esodálom, hogy ily körülmények közt, nehéz szerepe jutott a tudósítónak valaki fejére önhatalmúlag feltenni a bálkirálynői koronát, helyesebb volt azt a közönség bírálatára bízni. A többség dönt.

Az újabb generáció örökölte régiekben minden jó tulajdonát. Feszesség, fenhéjázás, kicsinylésnek nyoma se volt, mintha mind egy család tagja lett volna az egész.

A termeket viasz gyertyák világították, a mi a rendezőség egyik kiváló érdeme, a miért nem fukarkodott petroleum lámpákkal, a minek a gőze kiálhatatlanná és füledt teszi a levegőt.

Por, gőz, füledt levegőnek nyoma se volt, pedig minden terem tömve — hogy a „Figyelő” kitételével éljek — urak és paraszttokkal, asszonyok és szép leányokkal.

Kiegészítő részét képezte a mulatságnak az „urfiak” gárdája, a mely szintén szép számmal volt képviselve.

Hát itt egy kis magyarázat félével tartozom.

Nálunk urfi számba megy a 40 évet meghaladt, s így a fogzás veszedelmén jóval túllévő, de még az 50 évet el nem ért legény-ember.

Ezek a legveszedelmesebb fajta az emberiségnek, csunya nyelvezetőknél fogva. Kérem, a hová egy ilyen urfi bevetődik, ott szapulatlan ugyan nem marad senki a világon, mindenbe gáncsolnak — a mellett türhetetlen természetűek, gorombák, férfi vagy nő, előttök tut egál, ha hiúságokat nem

legyezi. Mert hát az urfi hiu, mint egy gigerli, könnyen boszankodik, mint a pulyka-kakas a fütyre; véni magát, de csak tempóból, hogy az ellenkezőt állítsák róla, a fiatalabbal pertut iszik, csak azért, nehogy bácsinak szólítsa.

Van azonban egy jó tulajdona. Ha megnősül, belőle lesz a legnagyobb papus hős, ki az oroszán hangjától nem fél, de a felesége szavára kotródik.

Néhát, ilyen „urfi” volt a szerumbálon őt. Ezekből jutott nekem árnyékul egy, illetve kettő, az egyik Nádý Simi, a másik röviden Bába. Bábával nem volt sok baj, mert ez, ha poharat lát, a nyelvét öblíti vele s mással e miatt csak minden harmadik szavába bibelődik — de Simi nem iszik, tőle az orvos valami besső fejbéli gyomor baj miatt az italosost rég eltöltötte, ennél fogva, meg természetadta kinsénél fogva, annál többet beszél. Nem is szólók róla többet, majd beszél ő közbe-közbe.

Folytatni fogjuk.

Törvényszéki csarnok.

— Vágtárgyalás. —

Elnök: Szancesfal Antal tiszéki bíró.
Bírák: Vajna Dénes és Pap Elek.
Közváltó: Solim Miklós ügyész.
Jegyző: Borszán Aurél.

Az 1894. év december 13-án önkéntesen elhunytának egy illyefalvi vendéglőben a székei gazdája. A hangulat a lehető legemelkedettebb volt, midőn a korezmába érkezett egy Kosa R. István nevű úri ember. A bemutatkozás elég gyorsan megtörtént, de nem épen hibátlanul, mert a bemutatásból Gál György kimaradt. — Ha most már számba vesszük, hogy G. Gy. uram a községben nemcsak tizedbírói tisztet viselt, hanem a hivatalával járó méltóságot is mélyen átérte, kellőképpen megokolva látjuk, hogy egy tized bíró sértett hűségéből egy törvényszéki nélközésre alkalmas anyag származhatik.

A tizedbírói hivatal faluhelyen azon rendőri szolgálatokat öleli fel, miket a tűzvész megakadályozása és elfojtása iránt a rendőri szabályok előírják, a tizedes bíró tehát, — ha a korezmái bemutatkozásoknál mellőzni lehet is — nagy és hatalmas személy, mihelyt a vészharang megkondul. — Szabad és kell neki az oltáshoz a népet bajtani s, a ki nem megy, jaj a fejének. Gál György uram, a mélyen sértett tizedes bíró tehát egyet gondolt s megszerezte az alkalmat, hogy az ő nagy hatalmát érvényesítse. Meg akarta mutatni, hogy ő nem az az ember, kit mellőzni lehet. Elment tehát s hirtelenében meggyújtott egy házat s mikor a lángok felelaptak a magas egekre, megjelent a korezmában az egész úri társaságot ottani körgette. A terv tehát pompásan elsült, de kisült a tizedes bíró turpissága is. A törvényszéki 1 és fél évi börtönrre ítélte a hatalmas és jeles tizedes bíró.

Csarnok.

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

LIII.

Térs Szerkesztő ur!

Olvastam becses ujság lapjában, hogy az maguk követtyik, mikorön az választó pogárokknak beszámodolt volna, aszonta, hogy az házasságoj forma, mint egy ház, mejiknek két ajtaja vagyon s akármekiken menjen be az ember, akár az kötelező ajtón, akár az fakultatív ajtón, az mindegy. Hát bizony ebben igaza vagyon, mert mind egy kutya, akár-hogy bogozzár, es esze az embert, az fejérnépvel. Én különben nem igen tom megérteni, hogy mért prozsmítálnak annyit a kétféle forma felett. Az egyik azt kötelező, met egy megköti az embert, mint az kötél, az másik meg azt fakultatív, mivel hogy az meg-fakult tátik és mánik adgyák esze az ifjakot. Az fődolog csak az, hogy az főtsz-telendő urak többet ne hűtöllessenek. Hát ha ennekutánna az jegyző urak jobban meg tudják csinálni. Én tehát kántor komámval s Mörice zsidóval együtt aszondom, hogy az magik követtyinek az hasonlatya csak annyiban ér valamit, hogy mindéig fájja dolog, ha az ember házasságot uttyán egy két ajtós házba mehet, de hogy itez szent papok vezessék, be az mán nem hejes; ojan nines. Ezt munk nem engedgyük meg. Azét

tehat éjjen az papotlan pogári házassodás. Hogy pedéglen az házasság ojan vóna, mint az két ajtós ház, az mán nem igaz. Mért azért, mert az házasságban nemesak két, hanem hetvenkét kibúvó ajtó es vagyon, mejet az fejérnép használ. Osztán a házból, ha ezugos vagy nedves, az ember kikötözik, kireperálja vagy eladgyá, de az feleséget se renoválni, sem eladni nem lehessen. Oszténgad, ha az ház megvénül, az ember a tetejét leszedi, az oldalát kiüti s mást rak hejette s ha füstöl a tüzelő, az kéményt meg-reperálja, de az feleségnek sem az fejét, sem az oldalát nem lehet levenni, hanem az embernek egész életyiben úgy kell használni minden részit, a hogy kapta. Az én kellemetes Petronellamra es erőst ráférne egy kúsréparáció, de minékutánna igen érzékeny szüve vagyon, nem merek rejtá javítani, met mán anyae jó csiprot s fazakat esze tört az fejemen, hogy az fazakas eszi meg minden keresetemet. Én hát nem es javított mán rejtá, hanem törvény szerint elválllok s az jegyző ur előtt pogárilag eszve bolétáztatom magamot.

Kárbahágo, Komiszó 14.

Maradtam a térs szerkesztő urnak tisztelettel s becsülettel

Jámor Están,
egyházi.

Ujdonságok.

— **Kinevezések.** A király László Géza k.-vásárhelyi ügyészégi alügyészt az oklándi királyi járásbíróshoz járásbíróvá, Gergely Andor, marosvásárhelyi kir. törvényszéki jegyzőt, a esikszentmártoni kir. járásbíróshoz albíróvá nevezte ki; továbbá Szacsay Imre esikszeredai kir. törvényszéki bírónak járásbírói minőségben a esikszeredai kir. járásbíróshoz áthelyezését megengedte.

— **Személyi hír.** Tomisics m. kir. honvéd-ezredes a brassói 24. honvéd gyalog-ezred parancsnoka, a márc. 1-én bevonult honvéd újonczok megvizsgálása végett Kézdivásárhelyre érkezett s szombaton Csikszeredába elutazott.

— **József napján** szép es telkes óvácziót rendeztek megyénk szeretett főispánjának tisztelői. A tavasz első napja egyszersmind neve napja lévén főispán urnak, összejöttek a megye különböző részéből a tisztelgők, kiknek nevében Tompa Miklós alispán ur tolmácsolta egy fényes beszédben a megye összes lakosságának érzelmeit. Erre főispán ur meghatott szavakban mondott köszönetet. — Délben diszebed volt, melyen sok ékes toaszt magasztalta főispánunkat.

— **Tavaszi első napja.** A közeletben márc. 19-én, azaz József napján kezdődik a tavasz, míg esillagászatiilag márc. 20-án este 9 óra 29 perczkor fordul meg a nap s hozza meg a kikeletet. — Márc. 20-án az új es nap egyforma hosszú vagyis az új-nap egyenlőség, s ezután a nap mind magasabban jár s az éjjelek rövidülnek. Nálunk a tavasz első napja egy kissé enyhébb szoles idővel köszöntött be, de az olvadás hatalmasan működik erősen rombolja, mit az utótól alkotott. A kikelet es szerény ibolyák hónapja csak nem telhet el a nélkül, hogy a föld leg-alább a téli mezéből ki ne bontakozzék

— **Építkezés.** A kézdivásárhelyi

Rudolf kórház részére tervezett mellék helyiségek es ragály-pavillon építése iránt kiírt pályázatok felett mult szombaton történt meg a versenytárgyalás. Az építkezést Kladek István es Tóth János szabadkai vállalkozók nyerték el, mint kik a legolesobb ajánlatot tették. Nevezettek az új épületek felépítését es a régi helyiség kijavítását 16832 ft 15 kr-ért vállalták el.

— **Színészet.** A jelenleg Sepsiszentgyörgyön működő Hajdu-féle színtársulat Fáy Szerenát, a nemzeti színház kitűnő művésznőjét megnyerte egy néhány vendégjátékra. S. Szentgyörgyön nagy érdeklődéssel néznek előbe ezen vendég szereplésnek. A társulat is várja a jobb napokat, melyekben eddig nem igen volt része. — Kézdivásárhelyre Szalay Lajos veszprémi színikazgató kért jan. 1-től engedélyt, de mivel már ez régebben F. u. r. d. i. Károlynak kiadatott, kérésével a tanács elutasította.

— **Szerencsés vaddisznó vadászat.** Ritka szerencsés vaddisznó vadászat esett Bereczken márc. hó 15-én, Darkó Gábor berezki erdész egy vaddisznó-falkának a kalaszló nevű erdő részben való tartózkodásáról értesülvén, három puskás kísérettel kirándulva, csakugyan rá is akadt egy 8 tagból álló nyájra. A sietséggel megindított hajtás alatt, a vezér egyik puskás által megsebesítetvén, az összes csapat — élén a megsebezett es feldühödött példánnyal — épen a esapásokat megszállott erdőszere tartott, ki mintegy 30—40 lépésnyi távolságból két jól irányzott lövéssel a már megsebesített példányt, harmadikkal a vezetést most már átvéve es hasonló nagyságu társát terítette le. A vezérőktől ily egyszerre megfosztott 6 kisebb disznó ijedtében egy tömegben megállva, még annyi ideig várakozott, hogy kétszer tölteni es háromszor rájuk löni lehetséges volt, mi által még 2 kisebb disznó sebesített meg. — Három órai üldözés után egyet az egyik vadásznak még sikerült lelőni. A többi a két megsebezettel együtt a beállott havazás es sötétség következtében elmenekült. A sósmezői vadásztársaságnak ugyanazon héten egy másik falkából szintén sikerült egy vadnak es két kisebb malacot elejteni. Ezen számszerint mintegy 30—40 drbból álló vaddisznó falka Moldovából jött át a határszéli magas hegyesség mult évi jó maktermésére, — miáltal Nimród ezen vidéken lakó utódainak, ámbár a nagy hó miatt igen fáradságos, de azért mégis élvezetes szórakozást es mint fennebb is kitűnik, egy-egy kis jó ízű vadpöcsenyét is szolgáltat.

— **Bőjti mulatság.** Mint minden kathólikus községben, úgy Altörjén is tiltva van az egyház törvényei értelmében bőjtnapok alatt zene melletti mulatságok rendezése*) Az altörjai „Olvasó-kör” feltalálta a módot arra, hogy a zene mellőzésével is né csak tagjai, hanem szórakozni kívánó más községi lakos is megtalálhassa kellemes időtöltését a bőjti napok alatt, miért a f. hó 6-án tartott gyűlésében elhatározta, hogy a könyvtár javára minden szombaton este személyenként 10 kros belépti díj mellett társas összejövetelt rendez az olvasó helyiségben, hol a nők

társasjátékok, szavalatok, felolvasásokban fogják élvezetüket feltalálni; az urak pedig hihetőleg szerény kártyajátékokban keresik fel időtöltésüket. Az Olvasó-kör ezen határozata által kettős, sőt hármas cél elérését helyezte kilátásba, mert míg egyrészt megadta a pártoló közönségnek az alkalmat a mulatságra, addig saját pénztárát sem mellőzve, tért nyitott a káplán urnak arra, hogy addig is, míg a megye területén megindul „néplapba” a nép boldogítását — (?) — előmozdító eszméi tolmácsolásával el lenne foglalva — némileg megtalálja időtöltését, mert a várakozás . . . nem kellomes szórakozás. Altörja, 1895. március 8-án, Baróthy József kjgyzó.

— **Népies iparcikkék bazára.** A marosvásárhelyi kereskedelmi es iparkamara tudatja, hogy a „Magyar Kereskedelmi Múzeum” háziipari bazárjában (Budapest, kerepesi út 22. sz.) esinosabb házi ipari, valamint egyéb népies jellegű iparcikkék elárúsításra elfogadtnak. Az árúk bérmentve küldendők a Magyar Kereskedelmi Múzeum háziipari bazára ezimére. Térdij, szoknyahasználat, biztosítási díj vagy egyéb ezimen a a kiállítókat költség nem terheli s esupán a tényleges elárúsítás után 10 százalék jutalék fog költségárulék fejében mérsékelt átalányképen elszámoltatni. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítással a házi-ipari bazár szolgál.

— **A fogarasi m. kir. állami középkereskedelmi iskolán érettségi vizsgálatot tett urakhoz.** Az ezredéves ünnepekre a vezetésem alatt álló közép kereskedelmi iskola történetét meg e tan év folyamán szándékozáva megírni felkérem a fogarasi állami középkereskedelmi iskolán érettségi vizsgálatot tett t. urakat, sziveskedjenek egy levelező lapon alulírott igazgatóval tudatni, hogy jelenleg hol es minő pályán működnek. Ez adatok feltüntetése a közel 10 éves multi intézet történetének igen lényeges részét képezne s így ez adatok teljessége felette óhajtanó volna; ez okból kifolyólag arra is felkérem azon t. urakat, kik egyik-másik volt tanuló társai tartózkodási helyét biztosan tudják, — hogy a kérésemet velők közölni sziveskedjenek. Fogarason, 1895. február hóban. Végh Mátyás, igazgató.

— **A kézdivásárhelyi ifjuság** által f. év január 19-én az 1896-ik évben Budapesten rendezendő ezredéves országos kiállításra részt vevő helyi kiállítók költségeinek részbeni fedezésére rendezett táncestélyen felülfizettek:

Dávid Gyula, Nagy Lajos, Csutak László, Goczmann Jánosné, Kajtar János, Császár Lukács, Wertán testvérek, Müller Ferencz, Ifj. Bándi István, Gyárfás Károly, öz. Bertalan Józsefné, Nagy Dénes sörgy., Molnár Géza, öz. Kovács Aronné, öz. Csiki Józsefné, Pitróf Lajos, Csengeri Anna, Kakutsi Adam 50—50 kr., Kovács Ferencz gyógyszer., Bálint Kálmánné, Baló László, öz. Szűcs Józsefné 40—40 kr., Dr. Balogh Vendel 35 kr., Pap András, Kovácsy Bálintné, öz. Krinezki Károlyné, Snelka Adolf, Dimian C. Kostache, Szabó Antal, Dézsi Dánielné, Földy Sándor, Jancsó Béla, Thummerer János, Zárug Géza, Megyasay Rebus, Györfi Sándor, Schmidt Henrik, öz. Kovács Dánielné, Szűcs Károly sörgy., Dr. Balogh Vendel, Makkai Dániel, Szűcs Bálintné, Blatt Mihály, Politzer Rudolf, Szűcs Mihályné, öz. Nagy Bálintné, Hoffmann Emilia, Jancsó Rózalia, Binder Lajos 30—30 kr. (Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

D. urnak Köszönjük. Szives tudósítását jövőre is kérjük.

F. A. urnak Köszönjük. Kérünk jövőre is tudósításokat.

Sz. L. urnak. Kitűnő. Jöni fog. Kérünk többet is, mert onnan telik. Szives üdvözlét!

*) Ettől a dátumtól bátran mulathatnak. Megselekszük ezt a világon mindenütt.

Szerk.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterkint — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyemet 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint sima, esikós, kockázott, mintázottakat damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázzal s. a. t. postabér és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (es. k. udvarisállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba ezimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztható. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Hirdetmény.

Alattirt városi tanács által közhírré tétetik, miszerint a folyó évi I. és II.-od osztályú keresetiadó-kivetési lajstrom folyó 21—30-ig bezárólag a városi adóhivatalnál közszemlére ki van téve, — és a hivatalos óra alatt bármikor megtekinthető; esetleges folyamodvány közvetlen a sepsiszentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz adandó be.

Kézdivásárhelyt, 1895. március hó 15-én.

Kézdivásárhely város tanácsa.

Sz. 3273—1895.

HIRDETMEY.

Háromszékvármegye tks. közigazgatási bizottsága 1895. évi február hó 5-én 202. sz. alatt hozott határozatával a törvényhatósági közutakra az 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900 években a szállítandó fedanyagnak versenytárgyalás után leendő biztosítását rendelte el.

Az egyes utvonalakra a folyó 1895. évre szállítandó:

1. Aldoboly-bükszádi törvényhatósági közutara 985. kavics. hal. 4325 frt 50 krt. 2. S.-Szentgyörgy-Hidvég-Baróth és a kiágazó utakra 1445. kavics. hal. 6043 frt 50 krt. 3. S.-Szentgyörgy-uzoni és a kiágazó utakra 210. kavics. hal. 735 frt. 4. Kilyén-kökösi és a kiágazó utakra 160. kavics. hal. 560 frt. 5. Dálnokhegy-szentkatolnai és a kiágazó utakra 300 kavics. hal. 1528 frt. 6. K.-Vásárhely-Torja-Büdös-Bükszádi és a kiágazó utakra 515 kavics. hal. 2347 frt 50 krt. 7. Mikóújfalú-Nagybaczoni és a kiágazó utakra 415. kavics. hal. 1385 frt. Összesen: 4030 halom 16.924 frt 50 krt költség-összeggel.

A kavics-szállításnak 6. évre való biztosítása céljából az 1895. évi március hó 22-ik napjának délelőtti 9-órájára az alispáni hivatalos helységben tartandó szöbelevél egybekötött zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik. Megjegyzetetik, hogy közelebb egyenlő körülmények között előnyben részesül azon ajánlattevő, a ki az összes utvonalakra ajánlkozik noha egyes utvonalakra való szállításra is tehető ajánlatok a fentebbiek szerint.

A versenyezni óhajók felhívtnak, hogy az engedélyezett költség után számítható és a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bántópenzt, esetleg ezzel ellátott zárt ajánlatukat folyó év március hó 21-ikének délutáni 4-órájáig Háromszékvármegye központi pénztárához annyalval inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatokban az árendésedéssel és számmal tisztán kiírva százalékokban jelölendő meg.

A szóban forgó szállításra vonatkozó felosztási kimutatások és a részletes feltételek, valamint a szerződés mintája a vármegye számvevőségénél a rendes hivatalos órákban napoként megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1895. március hó 11-én. Tompa Miklós, alispán.

„Ne végy kovácstól szemet!” tartja egy régi közmondás.

Csak oly nagy üzlet, mint az enyém, mely első kézből beszerzett óriási árutömeget tart raktáron, nyújthatja a vevőnek a legnagyobb előnyöket.

Magán vásárlóknak igen szép minták ingyen és bármentve.

Szabóknak eddig nem létezett dus választéku mintakönyvek bérmentetlenül.

RUHASZÖVETEK:

Peruvien és dosking a magas klérus, szabályszerű kelmék egyenruhák, hivatalnokok, hadastyánok, tűzoltók, tornázók és urasági alkalmazottak részére; valamint posztók biliárd és játékasztalok, továbbá kocsiülések és bélések.

Legnagyobb raktára stíriai, karinthiai, tiroli, stb. lodenszöveteknek uri és női öltönyökhöz eredeti gyári áron és olydus választékban, a minőt a legfokozottabb verseny sem nyújthat.

Legnagyobb választéka finom és tartós női kendőknek a legdivatosabb színekben. Mosószövetek, uti plaidok 4—14 frtig. Továbbá:

HOZZÁVALÓK (mint ujjabélések, gombok, tűk, ezérna stb. stb.) Értékes, szolid, tartós, tiszta gyanju kelmék és nem ócska rongyok, melyeket megvarratni is alig érdemes.

KAPHATÓK:

STIKAROFISKY J.-nél Brünnben.

Legnagyobb gyári szövetraktár fél millió forint értékben.

— Áruk szétküldése csak utánvétel mellett. —

Óvás! Ügynökök és házalók az ő silány áruikat Stikarofsky-féle áru gyanánt szokták kínálni. Hogy a t. közönség a tövedésektől megkíméltesse, ezennel kijelentem, miszerint én oly egyéneknek semmiféle feltételek mellett árukat nem adok.

3—20

M. kir. államvasutak.

MENETREND. PREDEÁL—NAGYVÁRAD.

Érvényes 1894. május 1-től.

Keleti vonal.

Érvényes 1894. május 1-től.

Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	érek. ind.	regg. 5.08	este 7.43	d. u. 2.45	Medgyes	ind.	regg. 10.55
Botfalva	"	5.39	8.07	Kis-Kapus (vend., elág. Szob. felé)	érek. ind.	11.14	éjjel 12.45
Földvár	"	5.58	8.23	Tóvis (vend., elágazás Arad felé)	érek. ind.	11.29	1.00
Magyaros	"	6.17	8.43	Nagy-Enyed	ind.	1.45	1.18
Apáca	"	6.35	8.57	Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	érek. ind.	2.11	2.49
Köpecz	"	6.54	9.16	Gyéres (elágazás Torda felé)	érek. ind.	3.06	3.42
Agostonfalva	"	7.01	9.22	Kolozsvár (vendéglő)	érek. ind.	3.43	4.02
Alsó-Rákos	"	7.18	9.38	Nagy-Várad (vendéglő)	érek. ind.	5.45	4.35
Homoród	"	7.45	10.02	Budapest	érek.	6.47	4.47
Kacsa	"	8.02	10.15		regg. 6.14	7.30	5.15
Bene	"	8.23	10.36		10.44	11.41	5.21
Erked	"	8.43	10.51		11.04	12.23	6.47
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	9.12	11.16				7.30
Segesvár (vendéglő)	érek. ind.	9.35	11.32				10.45
		9.42	11.39				11.01

Expresz-vonat ind. 5 óra 14 p. reggel. Aradon át Brassóból ind. 10 óra 26 p. este, Budapestre ék. 1 26 p., a gyorsvonat d. u. 2 óra 19 perczkor.

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel	4.00	délután 10.30	délután 2.45	Brassó	ind. reggel	4.50	reggel 8.50	délután 3.10
Imecsfalva		4.17	10.43	3.02	Szász-Hermány		5.09	9.09	3.25
Páva-Zabola		4.34	10.56	3.19	Prázmár		5.35	9.33	3.43
Kovácsna		4.45	11.13	3.51	Kökös		5.50	9.46	3.54
Barátos		5.18	11.29	4.16	Uzon		6.07	10.03	4.05
Nagy-Borosnyó		5.35	11.42	4.35	Kilyen		6.23	10.18	4.17
Eresztvény		5.55	11.59	4.56	Sepsi-Szentgyörgy		6.49	10.46	4.35
Sepsi-Szentgyörgy	d. u.	6.35	12.29	5.36	Eresztvény		7.16	11.14	4.57
Kilyen		6.45	12.37	5.46	Nagy-Borosnyó		7.37	11.41	5.14
Uzon		7.00	12.50	6.02	Barátos		8.06	12.10	5.35
Kökös		1.14	1.00	6.15	Kovácsna		8.33	12.40	5.55
Prázmár		7.41	1.20	6.42	Páva-Zabola		8.46	12.50	6.02
Szász-Hermány		8.01	1.36	7.02	Imecsfalva		9.01	1.08	6.18
Brassó	érek.	8.19	1.50	7.20	Kézdi-Vásárhely	érek.	9.19	1.26	6.36

Kézdi-Vásárhely ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája.